

Ximo COMPANY, *Paolo da San Leocadio i els inicis de la pintura del Renaixement a Espanya*, Apèndix documental: Text introductori, transcripció i anotacions a cura de Lluïsa Tolosa i Ximo Company, Gandia: CEIC Alfons el Vell, 2006, ed. bilingüe, 675 p., 458 il·l.

El llibre que recentment ha tret a la llum el professor Ximo Company (Poetries, la Safor, València, 1953) és un excepcional brindis als sentits. Dit d'una altra manera, l'obra que ve a culminar una part de la rica faceta investigadora de l'autor, de sobra coneguda per tot aquell estudiós que indague sobre la pintura espanyola dels segles XV i XVI, condensa al mateix temps un afany pedagògic tan consubstancial a la seua personalitat i una voluntat crítica tan unida a la seua professió que –junt amb la magnífica edició patrocinada pel CEIC Alfons el Vell de Gandia– s'ha convertit en un manual indispensable d'Història de l'Art.

En altres paraules, l'esforç sincrètic de Company (vegeu tant les reflexives notes a peu de pàgina com la riquíssima bibliografia sobre la qual se sustenta la seua tesi o l'aparell gràfic cuidadosament seleccionat i estratègicament dispost, per no referir-nos al suggeridor apèndix documental que, de forma revisada, ordenada i analitzada, presenta en coordinació amb Lluïsa Tolosa) queda realçat pel primer estudi *in situ* dels frescos de l'absis de la catedral de València –redescoberts en la primavera de 2004– i per qui millor coneix en l'actualitat l'empremta artística de San Leocadio i el medi artístic en què va desenvolupar la seua pintura. Un pintor excepcional que, ara i després d'anys d'estudi, Company recupera definitivament no sols per al gran públic, sinó també per a la Història de la Pintura mediterrània en la confluència de dues centúries transcendents per a la conformació del Segle d'Or de la pintura espanyola.

Heus ací, doncs, un estudi que arreplega de primera mà tot allò que se sap del pintor de Reggio nell'Emilia (1447-1520) de forma conscienciosa, detallada i molt amena, perquè la seua presentació i contingut transcendix feliçment de l'àmbit acadèmic per a convertir-se (ací resideix el seu gran mèrit en la meua modesta opinió) en una obra assequible –visualment i intel·ligiblement– a tot tipus de lector. I amb això complix a la perfecció eixa faceta que, a vegades, els historiadors descuidem en excés: calar en el gran públic, com a ens “consumidor” de literatura i “àvid” de gaudir de l'art.

Per tot això, servisquen les presents línies per a felicitar aquest distingit catedràtic de la Universitat de Lleida per tan plausible obra, així com a la institució comarcal que l'ha apadrinat per a convertir-la en un llibre de referència i d'obligada consulta des del passat 15 de desembre, data en què es va presentar en les excelsas estances del palau ducal dels Borja de la capital de la Safor davant d'una selecta audiència i la presència, entre altres personalitats, d'Adele Condorelli, Carmen Pérez o Gabriel García Frasset.

CARMEN AGUILAR DÍAZ
Historiadora de l'art